

Sygn. akt II S 39/20

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2020 roku

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Bogusław Tocicki (spr.)

Sędziowie: SSA Jerzy Skorupka

SSA Janusz Godzwon

w sprawie skazanego **P. K. ((...)), (...)**

o wydanie wyroku łącznego

po rozpoznaniu skargi wniesionej przez oskarżonego na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu o sygn. akt IV Ka 238/20;

na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jednolity: Dz. U. z 2018, poz. 75)

postanowił:

I. oddalić skargę skazanego P. K. na przewlekłość postępowania odwoławczego prowadzonego przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w sprawie o sygn. IV Ka 238/20;

II. zwolnić skazanego P. K. od ponoszenia kosztów postępowania związanych z wniesioną skargą.

UZASADNIENIE

W dniu 31 sierpnia 2020 r. do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wpłynęła skarga skazanego P. K. (datowana na 24 sierpnia 2020 r.) na przewlekłość postępowania odwoławczego zawisłego przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt IV Ka 238/20, której przedmiotem jest rozpoznanie apelacji od wyroku łącznego wydanego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 5 grudnia 2019 r. sygn. akt II K 761/19. Skazany P. K. domagał się w skardze:

- 1) stwierdzenia przewlekłości w postępowaniu przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, sygn. akt IV Ka 238/20;
- 2) zobowiązanie Sądu Okręgowego we Wrocławiu do wyznaczenia terminu rozprawy w sprawie o sygn. akt IV Ka 238/20 w terminie jednego miesiąca od dnia rozpoznania skargi;
- 3) przyznanie od Skarbu Państwa kwoty 10.000 zł.

W uzasadnieniu skargi skazany P. K. wskazał, że w dniu 8 stycznia 2020 r. przesłał do sądu apelację od wyroku łącznego, a wyznaczony obrońca z urzędu nie zrobił nic w celu przyspieszenia wyznaczenia rozprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skargę skazanego P. K. na przewlekłość postępowania odwoławczego zawisłego przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w sprawie o sygn. akt IV Ka 238/20, której przedmiotem jest rozpoznanie apelacji od wyroku łącznego wydanego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 5 grudnia 2019 r. sygn. akt II K 761/19, należało

uznać za niezasadną. W toku postępowania nie doszło bowiem do nieuzasadnionej zwłoki. Potwierdza to analiza przebiegu postępowania w tej sprawie. Chociaż zakresem czasowym przewlekłości określonej skargą skazanego był bieg postępowania od wydania wyroku łącznego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej w sprawie o sygn. akt II K 761/19, to jednak Sąd Apelacyjny we Wrocławiu przeprowadził analizę sprawności całego postępowania o wydanie wyroku łącznego.

*****

Przystępując do rozpoznania skargi, Sąd Apelacyjny ustalił następujące fakty:

W dniu 21 sierpnia 2019 r. p.o. Zastępcy Dyrektora Aresztu Śledczego w Warszawie – Służewcu złożył zawiadomienie o potrzebie rozważenia wydania wyroku łącznego w odniesieniu do skazanego P. K. (k. 1). Sprawę tę dnia 22 sierpnia 2019 r. zarejestrowano w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Fabrycznej pod sygn. akt II K 761/19 (k. 3).

Niezwłocznie do zarejestrowaniu sprawy, w dniu 23 sierpnia 2019 r. sędzia sprawozdawca wydał zarządzenie o dołączeniu do akt sprawy szeregu dowodów niezbędnych w sprawie o wydanie wyroku łącznego: zapytania o karalność skazanego, akt postępowań karnych oraz opinii o skazanym z jednostki penitencjarnej (k. 4).

W dniu 9 września 2019 r. do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej wpłynęło pismo skazanego P. K. (datowane na dzień 2 września 2019 r. – k. 7, 8) z wnioskiem o wydanie wyroku łącznego i połącznie kar pozbawienia wolności orzeczonych:

- 1) wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z 26 października 2015 r., sygn. akt II K 862/15;
- 2) wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z 15 maja 2017 r., sygn. akt II K 43/17;
- 3) wyrokiem Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z 25 lipca 2017 r., sygn. II K 367/17.

W oczekiwaniu na nadejście wszystkich wspomnianych dokumentów, sędzia sprawozdawca wydała w dniu 29 października 2019 r. zarządzenie o wyznaczeniu rozprawy w sprawie o wydanie wyroku łącznego, określając jej termin na dzień 3 grudnia 2019 r. (k. 17).

Na rozprawie w dniu 3 grudnia 2019 r., na którą także został doprowadzony skazany P. K., Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej przeprowadził postępowanie dowodowe orz na podstawie art. 411 § 1 k.p.k. odroczył wydanie wyroku do dnia 5 grudnia 2019 r. (k. 40-41).

W dniu 5 grudnia 2019 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej wydał wyrok łączny w sprawie o sygn. akt II K 761/19 dotyczący skazanego P. K. (k. 42, 43-45).

W dniu 23 grudnia 2019 r. do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej wpłynął wniosek skazanego P. K. (datowany na dzień 19 grudnia 2019 r.) o sporządzenie i przesłanie mu wyroku łącznego wraz z uzasadnieniem celem złożenia apelacji, który nie został podpisany przez skazanego (k. 48). Zarządzeniem z dnia 24 grudnia 2019 r. sędzia zobowiązała skazanego do uzupełnienia braków formalnych tego wniosku pod rygorem uznania go za bezskuteczny (k. 50). Zarządzenie to wykonał sekretarz sądowy w dniu 30 grudnia 2019 r. (k. 50), a skazanemu doręczono je w dniu 7 stycznia 2020 r. (k. 62).

W dniu 13 stycznia 2020 r. do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej wpłynął kolejny wniosek skazanego P. K. (datowany na dzień 9 stycznia 2020 r.) o sporządzenie i przesłanie mu wyroku łącznego wraz z uzasadnieniem celem złożenia apelacji, tym razem prawidłowo podpisany przez skazanego (k. 52). W związku z uzupełnieniem braku formalnego, zarządzeniem z dnia 15 stycznia 2020 r. zarządzono przekazanie sprawy sędziemu celem sporządzenia uzasadnienia i przekazania go skazanemu P. K. (k. 52), po czym skazanemu doręczono odpis wyroku łącznego z uzasadnieniem w dniu 21 stycznia 2020 r. (k. 64).

W dniu 30 stycznia 2020 r. do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej wpłynęła apelacja skazanego P. K. (datowana na dzień 22 stycznia 2020 r.) od wyroku łącznego Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 761/19 (k. 66). Skazany dołączył do niej wnioski o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, datowany na dzień 22 stycznia 2020 r. (k. 67).

Zarządzeniem z dnia 3 lutego 2020 r. wyznaczono skazanemu obrońcę z urzędu (k. 69), zaś zarządzeniem z dnia 4 lutego 2020 r. przyjęto do rozpoznania osobistą apelację skazanego P. K., uznając ją za skutecznie złożoną w terminie ustawowym (k. 73, 74). Następnie wyznaczono skazanemu obrońcę z urzędu (k. 69), o czym zawiadomiono także skazanego P. K., informując go jednocześnie o uznaniu osobistej apelacji skazanego za skutecznie złożoną (k. 72-, 79-80).

Obrońcę z urzędu skazanego powiadamiano o wyznaczeniu go przez sąd celem reprezentacji skazanego, a jednocześnie zawiadomiono obrońcę o wniesieniu osobistej apelacji przez skazanego (k. 70), informując go jednocześnie o uznaniu osobistej apelacji skazanego za skutecznie złożoną (k. 73, 75, 78).

W dniu 19 lutego 2020 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej przekazał akta sprawy Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu, Wydział IV Karny – Odwoławczy celem rozpoznania apelacji skazanego P. K. od wyroku łącznego Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 761/19 (k. 81). Sprawę zarejestrowano w dniu 20 lutego 2020 r. nadając jej sygnaturę akt IV Ka 238/20 oraz wyznaczono skład orzekający (k. 82).

W dniu 5 marca 2020 r. obrońca z urzędu skazanego P. K. złożył do Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej własną apelację od wyroku łącznego Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 761/19, datowaną na dzień 2 marca 2020 r. (k. 85-88).

Aby rozpoznać, czy zostały spełnione warunki formalne wniesienia wspomnianej apelacji obrońcy z urzędu skazanego P. K., w dniu 2 kwietnia 2020 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej zwrócił się do Sądu Okręgowego we Wrocławiu, Wydział IV Karny – Odwoławczy o przekazanie akt sprawy (k. 91, 92, 93, 94). Zgodnie z tą prośbą, akta sprawy zostały przekazane Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Fabrycznej przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu, Wydział IV Karny – Odwoławczy w dniu 6 maja 2020 r. (k. 96).

Zarządzeniem z dnia 13 maja 2020 r. sędzia Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej, na podstawie art. 429 § 1 k.p.k. odmówił przyjęcia do rozpoznania apelacji złożonej w dniu 5 marca 2020 r. (datowanej na dzień 2 marca 2020 r.) przez obrońca z urzędu skazanego P. K. od wyroku łącznego Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 761/19 (k. 97). Następnie odpis zarządzenia doręczono obrońcy urzędu skazanego (k. 98, 99), a akta sprawy przekazano Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu, Wydział IV Karny – Odwoławczy w dniu 14 maja 2020 r. (k. 100).

*****

W związku z trwającym stanem zagrożenia epidemicznego, w okresie od marca do maja 2020 r. w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu rozpoznawano sprawy w ograniczonym zakresie. Wynikało to także ze znacznie zmniejszoną obsadą personalną (sędziowską, asystencką i sekretarską), jak również zwiększoną liczbą osób pracujących wyłącznie w systemie zdalnym.

Dopiero z dniem 18 maja 2020 r., na mocy zarządzenia Prezesa Sadu Okręgowego we Wrocławiu, zostało przywrócone etapowo funkcjonowanie Sądu Okręgowego we Wrocławiu, z jednoczesnym zapewnieniem obywatelom prawa do sądu z poszanowaniem dla ich bezpieczeństwa.

W okresie od dnia 18 maja 2020 r. do dnia 31 lipca 2020 r. wprowadzona została organizacja rozpraw i posiedzeń jawnych ograniczona do spraw pilnych, o których mowa w art. 14a ust. 4 i art. 14 ust. 9 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób

zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2000r., poz. 374 i 567) oraz katalogu wynikającym z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości Regulamin urzędowania sądów powszechnych i katalogu zawartym w piśmie Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości z dnia 17 kwietnia 2020r. DNA-11.501.20.2020.

Tzw. sprawy pilne, wskazane w art. 14a ust. 4 cyt. wyżej ustawy dotyczyły następujących spraw:

- 1) w przedmiocie wniosków o zastosowanie, przedłużenie, zmianę i uchylenie tymczasowego aresztowania;
- 2) w których jest stosowane zatrzymanie;
- 3) w których orzeczono środek zabezpieczający;
- 4) przesłuchania świadka w postępowaniu przygotowawczym przez sąd na podstawie art. 185a-185c albo art. 316 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30 i 413), gdy podejrzany jest zatrzymany;
- 5) w przedmiocie europejskiego nakazu aresztowania;
- 6) w przedmiocie zarządzenia przerwy w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego;
- 7) o zastosowanie i przedłużenie środka detencyjnego w postaci umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku, o zastosowanie lub przedłużenie wobec niego aresztu dla cudzoziemców;
- 8) w których wykonywana jest kara pozbawienia wolności albo inna kara lub środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności, jeżeli rozstrzygnięcie sądu dotyczy zwolnienia osoby pozbawionej wolności z zakładu karnego lub aresztu śledczego albo jest niezbędne do wykonania takiej kary lub środka przymusu w tym zakładzie lub areszcie;
- 9) o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką;
- 10) o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1690);
- 11) dotyczące umieszczenia lub przedłużenia pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich;
- 12) dotyczące umieszczenia małoletniego cudzoziemca w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- 13) z zakresu postępowania wykonawczego w sprawach, o których mowa w pkt 8-12;
- 14) wniosków o ustanowienie kuratora w celu reprezentowania interesów małoletnich w postępowaniu przed sądem lub innym organem w sprawach pilnych;
- 15) o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2019 r. poz. 2203 oraz z 2020 r. poz. 278);
- 16) przesłuchania przez sąd osoby w trybie zabezpieczenia dowodu lub co do której zachodzi obawa, że nie będzie można jej przesłuchać na rozprawie.

Zgodnie z art. 14a ust. 9 cyt. ustawy, prezes właściwego sądu mógł zarządzić rozpoznanie każdej sprawy jako pilnej, jeżeli jej nierozpoznanie mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego, albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną, a także gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Ponadto, Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu zaliczył do katalogu spraw pilnych sprawy, w których udział stron czy uczestników, za ich zgodą, może odbyć się z udziałem wideokonferencji, jak też sprawy, w których zeznania świadków mogą być złożone na piśmie i sprawy w których orzeczenie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

We wskazanym okresie, organizacja rozpraw i posiedzeń odbywała się w systemie dwóch zmian, od godziny 8.00 do 13.00 i od 13.30 do 18.00, przy równoczesnym wyłączeniu z użytkowania części sal rozpraw i ograniczeniach ilości osób wzywanych na rozprawy oraz uczestniczących w rozprawie. Ilość osób wezwanych, zawiadomionych bądź załatwiających sprawy w budynku sądowym nie może być większa niż jedna osoba na każde 15 m², świadkowie co do zasady powinni być wezwani na wyznaczone godziny przesłuchania po jednej osobie.

Wspomniane ograniczenia w zakresie organizacji rozpraw, rzutowały także na możliwość przeprowadzenia rozprawy przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, Wydział IV Karny – Odwoławczy w sprawie o sygnaturze akt IV Ka 238/20 dot. skazanego P. K., której przedmiotem była apelacja od wyroku łącznego Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie o sygn. akt II K 761/19.

W dniu 1 września 2020 r. Przewodniczący Wydziału IV Karnego – Odwoławczego Sądu Okręgowego we Wrocławiu, w oparciu o Zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego we Wrocławiu Nr 0210-29/20/A z dnia 7 maja 2020 r. oraz wytyczne Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 18 maja 2020 r. dotyczące zasad organizacji pracy, zarządził ustalenie nowego składu orzekającego w sprawie o sygnaturze akt IV Ka 238/20, z pominięciem składu wylosowanego w SLPS i wyznaczył termin rozprawy odwoławczej na dzień 15 października 2020 r. (k. 101). Następnie w dniu 3 września 2020 r. wydano zarządzenie o wyznaczeniu rozprawy odwoławczej i wykonano je niezwłocznie (k. 102).

*****

Na wstępie przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 2 ust. 2 cyt. wyżej ustawy o skardze na przewlekłość postępowania dla stwierdzenia, czy doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która wniosła skargę na przewlekłość postępowania.

Sąd po złożeniu przez stronę apelacji, a następnie kontroli dopuszczalności wniesienia środka odwoławczego, jest zobowiązany rozpoznać sprawę niezwłocznie, jednak jej rozpatrzenie sprawy jest zależne od natężenia pracy w danym sądzie oraz ilości spraw w referacie sędziego, któremu przydzielono daną sprawę. Nie można tracić z pola widzenia stanu epidemii wprowadzonego w Polsce w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 oraz zmian w funkcjonowaniu sądów, jakie w związku z tym zaszły. Działalność sądów została mocno ograniczona, a rozpatrywane były tylko sprawy pilne, nie odbywały się sprawy jawne. Odwołane zostały wyznaczone terminy rozpraw i posiedzeń i ich rozpoznanie zostało przełożone o kilka miesięcy. W związku z czym naturalne jest, że powstały w związku z tym opóźnienia. Mając powyższe na uwadze, należy uznać, że postępowanie w przedmiotowej sprawie toczyło się w prawidłowym tempie, a termin rozprawy wyznaczono z uwzględnieniem ww. okoliczności.

Co więcej, daje się jasno zauważyć, że znaczące opóźnienie w rozpoznaniu sprawy było związane z wniesieniem apelacji po terminie ustawowym przez obrońcę z urzędu. Wymagało bowiem od sąd pierwszej instancji oceny dopuszczalności tego środka odwoławczego.

Wobec bezzasadności skargi oraz oceny stanu osobistego i majątkowego P. K., kierując się zasadą słuszności zwolniono go na podstawie art. 633 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. od opłaty z tytułu wniesienia skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

Mając powyższe na uwadze, postanowiono jak na wstępie.

SSA Jerzy Skorupka SSA Bogusław Tocicki SSA Janusz Godzwon